

og det er derfor ganske naturligt, at saa meget mere maa Familiefædrene, naar de se, at deres Børn blive overbeholdede, føre Klage derover; men det er jo ikke alene fra Familiefædrene, at dette gaar ud, men først og fremmest fra Skolemænd, og hvis det ærede Medlem havde læst de Betænkninger, som ere indhente af Kultusministeren fra de forskjellige Rektorer, vilde han ogsaa have set, at det der med stor Styrke er blevet hævdet af flere af disse Rektorer, blandt Andet af Rektoren ved Herlufsholms lærde Skole, som meget udsjældigt paaviser det, at denne Ordning maa medføre Overbeholdelse. Men hvorledes det nu end forholder sig dermed, er det dog sikkert, at de Medlemmer af Udvalget, som have sluttet sig sammen, havde en Erkjendelse af, at der finder en Overbeholdelse Sted, og at denne Overbeholdelse er i høi Grad skadelig og hæmmende for Undervisningen, skadelig for den studerende Ungdoms baade aandelige og legemlige Sundhed. Det var dette Hensyn og ene dette — jeg beder ærede Medlemmer lægge Mærke til, at jeg med Bestemthed udtaler, at det var ene og alene dette Hensyn til de Mangler, der ere tilstede i Skoleloven, som gjorde, at Medlemmer af de forskjellige Partier kunde slutte sig sammen om et Forslag, der søgte at afhjælpe de enkelte Mangler. Dette er ingenlunde, som det ærede Medlem sagde, „en politisk Mulat“, thi saa vidt jeg veed, hører der til Frembringelsen heraf kun To, men det ærede Medlem maa jo meget vel vide, at det ikke er Medlemmer af to Partier alene, men af flere, der have sluttet sig til dette Forslag, og det Medlemmer, som isærigt baade i politiske og ogsaa i Skolespørgsmaalet have meget forskellige Meninger. Jeg tror, at jeg staar temmelig diametralt modsat med Hensyn til en endelig Ordning ligeoverfor det ærede Medlem her foran (Brandes); men netop det, at her var et Punkt, som man erkjendte var en Mangel, og at man kunde anvise en Vej, som ikke i mindste Maade berørte eller hindrede eller havde Nogetomhelst at gjøre med de egentlige store Spørgsmaal, gjorde det muligt, at man kunde forene sig, og det var netop ogsaa dette Hensyn, som gjorde, at den høitærede Kultusminister kunde slutte sig til dette Forslag, en Smøbekommen, som jeg for min Part er meget taknemlig for, og som jeg tror, det er aldeles ubegrundet at slaa politisk Mønt af og benytte som et Baaben til at forkaste Loven, thi det vides jo, at det Lovforslag, der foreligger, slet ikke er udgaaet fra den meget ærede Kultusminister, men netop udarbejdet i Folkethinget, og at det altsaa er en Smøbekommen fra den høitærede Kultus-

minister, at han, skjøndt det gaar en forskjellig Vej, dog, da han ser, at det afhjælper nogle af de Mangler, som han ogsaa erkjender ere tilstede, kan gaa ind derpaa. Hvis den høitærede Kultusminister havde haft et ligesaa begrændset Syn paa denne Sag som det ærede Medlem, vilde han ganske sikkert have sagt: Nei, I gaa en ganske anden Vej end jeg, og jeg kan ikke gaa den Vej. Jeg tror, det er fuldstændig uberettiget, naar det ærede Medlem tror, at den høitærede Kultusminister har smægtet, som han udtrykte sig, efter denne Lov, hvad han sagde var vitteligt for Enhver i Thinget. Jeg har i den Konference, som vi havde med den høitærede Minister i Udvalget, ikke mærket til, at der var en saadan Smægten, og heller ikke synes det mig, at de Udtalelser, Ministeren fremkom med her i Thinget, egentlig vidnede derom. Men hvordan det nu er, tror jeg, at den Anvendelse, det ærede Medlem der gjorde af et Baaben, et Ord, som er udtalt af et andet Medlem her i Salen i Stridens Hede, nemlig at Alt skulde visne i Ministeriets Haand, ved denne Leilighed aldeles ikke finder nogen Anvendelse, og jeg tror, at det da er gaaet det ærede Medlem, som det ofte gaar, naar en uvvet og keitet Haand vil bruge et Baaben, der kun kan føres af en øvet Fægter, thi hvis dette Forslag forkastes, er det ikke i Ministerens Haand, det visner, nei, det visner i vor Haand, i de Medlemmers Haand, som have frembragt Forslaget, Ministeren har jo udtalt, at han kunde tage det meget roligt. Men dertil kommer endnu, at, hvis Forslaget ikke vedtages, giver man efter min Mening den høitærede Minister en langt større Tillidsserklæring, end man gjør ved at vedtage Loven, thi Ministeren udtalte jo, at han i saa Fald vilde anvende den administrative Myndighed, han har, til at afhjælpe disse Mangler, saa vidt hans Myndighed rækker, og det er da givet, at netop de Ting, som jeg dog tror, at det største, aldeles overveienende Flertal sætter Pris paa, dem vil man slet ikke opnaa, dels forbi enkelte af disse Spørgsmaal ikke kunne forandres uden ad Lovgivningsveien — dertil regner jeg den franske Stil —, men der er en anden Ting, som vi Alle ere interesserede i, nemlig den skriftlige latinske Stil; den vil isaafald slet ikke blive affastet. Det er jo bekjendt nok, at den meget ærede Minister i den Henseende nærer den modsatte Mening af den, vi have, idet han netop holder paa den latinske Stil. Vi vilde altsaa i Grunden ved ikke at vedtage dette Forslag overlade til Ministeren at gennemføre Noget af denne Reform paa egen